

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 07.3 «АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»
(вибіркова освітня компонента/для набору 2020 року)
ОПП «Безпека державного кордону»**

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Форма навчання:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Антикорупційна діяльність», є вибірковою освітньою компонентою для вивчення ОПП «Безпека державного кордону». Вивчається протягом 6-го семестру на кафедрі теорії права та кримінально-процесуальної діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння знаннями щодо запобігання корупції та вироблення навичок застосування набутих знань в антикорупційній діяльності ДПСУ.

Завдання навчальної дисципліни – ознайомлення з основними положенням міжнародно-правових стандартів і антикорупційного законодавства України та їх застосування у діяльності правоохоронних органів.

Результати навчання

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- поняття корупції, її ознаки, систему запобігання корупції в Україні на сучасному етапі;
- основні положення міжнародно-правових стандартів в сфері запобігання корупції, цивільного, адміністративного та кримінального законодавства України в сфері запобігання корупції;
- проблеми застосування законодавства в сфері запобігання корупції;
- обсяг прав та обов'язків персоналу правоохоронних органів в юридично значущих ситуаціях, пов'язаних із запобіганням корупції;

вміти:

- орієнтуватися в системі антикорупційного законодавства;
- орієнтуватися в основах кваліфікації корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, у видах заходів, які можуть бути застосовані за їх вчинення;

ознайомитись:

- із поточним станом та перспективами розвитку антикорупційного законодавства та практики його застосування.

ВИКЛАДАЧІ:

Начальник кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності доктор юридичних наук, професор Наталя ОРЛОВСЬКА, e-mail: naorlovska@nadpsu.dpsu

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Громадянське суспільство, Правове забезпечення охорони кордону.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії НА ДПСУ.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																			Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	курсова робота	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					контрольна робота
за денною формою навчання																										
III	6	3	90	46	12	6		12		12				4	16		16						28		+	
Усього за дисципліну		3	90	46	12	6		12		12				4	16		16						28		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН 1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1-4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК 1.3; МК2.4; МК3.2; МК4.2; МК4.3.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	МК1.2; МК 1.3; МК2.4; МК3.2; МК4.2; МК4.3.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність застосовувати правові засади функціонування держави і основи законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини для забезпечення національної безпеки України, безпеки державного кордону, збройної боротьби та захисту демократичних цінностей.	МК1.2; МК 1.3; МК2.4; МК3.2; МК4.2; МК4.3.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Знати правові засади функціонування держави і системи забезпечення національної безпеки України; структуру сектору національної безпеки та оборони держави, особливості функціонування і взаємодії його складових; основи діяльності та структури міжнародних і національних організацій у сфері міжнародних відносин та безпеки державних кордонів в умовах інтеграційних процесів.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН 1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1-4.4.	МК1.2; МК 1.3; МК2.4; МК3.2; МК4.2; МК4.3.
ПРН-5	Застосовувати і виконувати положення нормативно-правових актів з прикордонних питань у службовій діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН 1.6; МН2.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1-4.4.	МК1.2; МК 1.3; МК2.4; МК3.2; МК4.2; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1	Корупція: поняття, сутність, причинний комплекс	8	Лз2	Гр2	Сз2	Пз2											1/1Л(2); 1/2Гр(2); 1/3Сз(2); 1/4Пз(2)	8
2	Міжнародно-правові стандарти та національне законодавство України у сфері запобігання корупції	8	Лз2	Гр2	Сз2	Пз2											2/1Л(2); 2/2Гр(2); 2/3Сз(2); 2/4Пз(2)	8
3	Юридична відповідальність в системі запобігання корупції	12	Лз2	Лз2	Гр2	Сз2	Сз2	Пз2									3/1Л(2); 3/2Л(2); 3/3Гр(2); 3/4Сз(2); 3/5Сз(2); 3/6 Пз(2)	12
4	Запобігання корупції в Україні: прикладні проблеми	8	Лз2	Сз2	Пз2	Пз2											4/1Л(2); 4/2Сз(2); 4/3Пз(2); 4/4Пз(2)	8
5	Основні шляхи удосконалення антикорупційного законодавства України	6	Лз2	Сз2	Пз2												5/1Л(2); 5/2Сз(2); 5/3Пз(2)	6
	Диференційований залік	4	Дз4															
Всього		46															Всього	46

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
III курс					
6 семестр					
1			17	КОРУПЦІЯ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ПРИЧИННИЙ КОМПЛЕКС	
	1	Лекція	2	Корупція – глобальна проблема сучасності 1. Сучасні підходи до визначення корупції. 2. Корупція як соціальне явище. 3. Прояви корупції. 4. Системні зв'язки корупції та інших негативних соціальних явищ.	[2.1-2.3]; 3.2 , с.5-17 3.3, с.4-11
	2	Групове заняття	2	Корупція: поняття та особливості причинного комплексу корупції на сучасному етапі 1. Корупція: поняття, сприйняття, прояви. 2. Психологічні механізми корупційної поведінки. 3. Фактори корупції в Україні та ДПСУ.	
	3	Семінарське заняття	2	Поняття та ознаки корупції 1. Корупція – поняття та ознаки. 2. Прояви корупції на сучасному етапі та її сприйняття. 3. Наслідки корупції в національному та світовому масштабі.	
	4	Практичне заняття	2	Особливості причинного комплексу корупції в Україні та системі правоохоронних органах 1. Особливості особи, яка є учасником корупційних взаємин. 2. Фактори корупції в Україні: оцінка міжнародних експертів, нормативно-правова регламентація, оцінка громадянського суспільства. 3. Фактори корупції в системі правоохоронних органах України.	
		Самостійна робота	6	1. Корупція як економічний, політичний, соціально-психологічний феномен. 2. Сприйняття корупції у суспільстві. 3. Системні зв'язки корупції, організованої злочинності та тіньової економіки.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				4. Особливості причинного комплексу корупції в правоохоронних органах.	
		Індивідуальне завдання	3	Конспект з теми №1	
2			16	МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	
	1	Лекція	2	Правове регулювання запобігання корупції в Україні 1. Місце антикорупційного законодавства в системі запобігання корупції. 2. Напрями правового регулювання запобіжної діяльності (інституційний, функціональний, організаційний). 3. Складові антикорупційного законодавства. 4. Роль міжнародно-правових стандартів у правовому регулюванні запобігання корупції	[1.1-1.14]; [2.1-2.3]
	2	Групове заняття	2	Суб'єкти та заходи запобігання корупції в Україні та світі 1. Сучасні моделі запобігання корупції. 2. Суб'єкти запобігання корупції в Україні. 3. Види заходів запобігання корупції в Україні.	
	3	Семінарське заняття	2	Сучасний стан правового регулювання запобігання корупції в Україні у світлі міжнародних стандартів 1. Поняття та складові антикорупційного законодавства. 2. Інституційний, функціональний, організаційний напрями правового регулювання запобігання корупції. 3. Міжнародно-правові стандарти у сфері запобігання корупції: види та загальна характеристика.	
	4	Практичне заняття	2	Спеціальні суб'єкти запобігання корупції та їх повноваження 1. Вітчизняна модель запобігання корупції. 2. Спеціальні суб'єкти запобігання корупції в Україні 3. Взаємодія суб'єктів запобігання корупції та громадянського суспільства	
		Самостійна робота	5	1. Складові системи запобігання корупції. 2. Міжнародно-правові стандарти запобігання корупції. 3. Національні антикорупційні нормативно-правові акти: загальна характеристика.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		Індивідуальне завдання	3	Конспект з теми №2	
3			22	ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	
	1	Лекція	2	Юридична відповідальність: сутність, види, підстави 1. Місце юридичної відповідальності серед антикорупційних заходів. 2. Поняття корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією. 3. Види юридичної відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією: загальна характеристика	[1.1-1.14]; [2.1-2.3]; 3.3
	2	Лекція	2	Види юридичної відповідальності за прояви корупції 1. Дисциплінарна відповідальність за прояви корупції. 2. Цивільно-правова відповідальність за прояви корупції. 3. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. 4. Кримінальна відповідальність як інструмент запобігання корупції.	
	3	Групове заняття	2	Підстави та форми реалізації юридичної відповідальності за прояви корупції 1. Підстави та форми реалізації дисциплінарної відповідальності. 2. Підстави та форми реалізації цивільно-правової відповідальності. 3. Підстави та форми реалізації адміністративної відповідальності. 4. Підстави та форми реалізації кримінальної відповідальності. 5. Правові наслідки притягнення особи до відповідальності за прояви корупції.	
	4	Семінарське заняття	2	Основи кваліфікації корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією 1. Корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією: визначення, ознаки, розмежування. 2. Склад корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. 3. Правила кваліфікації корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, залежно від їх виду.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	5	Семинарське заняття	2	Примус та заохочення як види впливу на правопорушників 1. Застосування заходів примусу за корупційні прояви. 2. Обтяження та пом'якшення примусових заходів за корупційні прояви. 3. Межі заохочувального впливу на правопорушників в сфері запобігання корупції.	
	6	Практичне заняття	2	Форми реалізації юридичної відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язаних з корупцією 1. Форми реалізації дисциплінарної відповідальності. 2. Форми реалізації цивільно-правової відповідальності. 3. Форми реалізації адміністративної відповідальності. 4. Форми реалізації кримінальної відповідальності.	
		Самостійна робота	6	1. Юридична відповідальність як засіб запобігання корупції. 2. Поняття корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією, їх ознаки та розмежування. 3. Види юридичної відповідальності та їх правове регулювання у сфері запобігання корупції. 4. Проблеми застосування окремих заходів впливу на правопорушників.	
		Індивідуальне завдання	4	Конспект з теми №3	
4			17	ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ: ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	
	1	Лекція	2	Практика запобігання корупції в Україні 1. Врегулювання конфлікту інтересів як захід запобігання корупції. 2. Викривачі корупції: правовий статус, роль у запобіганні корупції, особливості захисту. 3. Процесуальні питання запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією.	[1.1-1.14]; [2.1-2.3]; [3.1-3.5]
	2	Семинарське заняття	2	Запобігання корупції: сучасний стан та проблемні питання 1. Конфлікт інтересів: поняття, види, значення, особливості врегулювання. 2. Викриття корупції: значення та правові наслідки. 3. Гласні та негласні слідчі (розшукові) дії, оперативно-розшукові дії у сфері запобігання корупції.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	3	Практичне заняття	2	Врегулювання конфлікту інтересів та викриття корупції як заходи запобігання корупції 1. Порядок дій при виникненні конфлікту інтересів. 2. Інститут викривачів корупції та його значення для запобігання корупції.	
	4	Практичне заняття	2	Процесуальні питання запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією 1. Адміністративні провадження в сфері запобігання корупції. 2. Кримінальні процесуальні аспекти запобігання корупції. 3. Захист прав і свобод людини в сфері запобігання корупції.	
		Самостійна робота	6	1. Врегулювання конфлікту інтересів. 2. Становлення інституту викривачів корупції та сучасний стан його правового регулювання. 3. Особливості нормативно-правового регулювання процесуальних аспектів запобігання корупції. 4. Правові позиції ЄСПЛ щодо захисту прав і свобод людини в сфері запобігання корупції.	
		Індивідуальне завдання	3	Конспект з теми №4	
5			14	ОСНОВНІ ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	[2.1-2.3]
	1	Лекція	2	Удосконалення антикорупційного законодавства та практики його застосування 1. Проблеми формування сучасної антикорупційної стратегії України. 2. Удосконалення правового регулювання системи суб'єктів запобігання корупції та їх взаємодії. 3. Основні шляхи удосконалення правового регулювання примусових та заохочувальних заходів запобігання корупції. 4. Проблеми розвитку правозастосовної діяльності в сфері запобігання корупції.	
	2	Семінарське заняття	2	Основні шляхи удосконалення антикорупційного законодавства України 1. Зарубіжний досвід та позиції міжнародних організацій як орієнтири для вдосконалення антикорупційного законодавства.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				2. Визначення стратегічних напрямів запобігання корупції в Україні. 3. Законопроекти в сфері запобігання корупції: загальна характеристика.	
	3	Практичне заняття	2	Прикладні проблеми удосконалення антикорупційної діяльності 1. Перспективи удосконалення антикорупційної діяльності правоохоронних органів. 2. Удосконалення взаємодії суб'єктів запобігання корупції.	
		Самостійна робота	5	1. Зарубіжний досвід запобігання корупції. 2. Удосконалення системи суб'єктів та заходів запобігання корупції у світі позиції міжнародних організацій.	
		Індивідуальне завдання	3	Конспект з теми №5	
Диференційований залік			4		
Разом за 6 семестр			90		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Нормативно-правові акти:

- 1.1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. К. : Просвіта, 1996. 80 с. (зі змінами та доповненнями)
- 1.2. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом від 8.11.1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_029
- 1.3 Директива 2014/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради про замороження та конфіскацію засобів та доходів отриманих злочинним шляхом у Європейському Союзі від 3.05.2014 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1574190326975&uri=CELEX:32014L0042>
- 1.4 Кримінальний кодекс України (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст.131 (зі змінами та доповненнями)
- 1.5 Кодекс України про адміністративні правопорушення / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- 1.6 Цивільний кодекс України / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- 1.7 Кримінальний процесуальний кодекс України / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
- 1.8 Про прокуратуру: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2-3. 12ра.12 (зі змінами та доповненнями)
- 1.9 Про Державне бюро розслідувань: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 6. 12ра.55 (зі змінами та доповненнями)
- 1.10 Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. 12ра.2051 (зі змінами та доповненнями)
- 1.11 Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. 12ра.303 (зі змінами та доповненнями)
- 1.12 Про Державну прикордонну службу України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №27. Ст.208 (зі змінами та доповненнями)
- 1.13 Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією 12 правопорушення: Рішення НАЗК № 166 від 09.02.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18>
- 1.14 Порядок дій уповноважених осіб органів Державної прикордонної служби України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді або суду: Наказ МВС України № 386 від 10 травня 2018 року

Базова література:

- 2.1 Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 49 (ратифіковано - 18.10.2006 р., набрання чинності - 01.01.2010 р.)
- 2.2. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 47-48 (ратифіковано - 18.10.2006 р., набрання чинності - 01.03.2010 р.)
- 2.3. Про запобігання корупції: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056

Допоміжна література:

- 3.1. Довідас Віткаускас, Гінтарас Шведас, Міка Аалто, Лоїк Геран. Спільна позиція експертів Проекту відносно законодавчих пропозицій щодо стягнення в дохід держави необґрунтованих активів / Justice cooperation internationale. Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні». 07.09.2016 р. URL: <https://goo-gl.su/2EGD36C>
- 3.2. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваїте, 2018. 472 с.

3.3. Запобігання корупції у запитаннях та відповідях: посібник для суддів. Київ: Ваіге, 2017. 146 с.

3.4. Запобігання конфлікту інтересів у діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ [Текст] : метод. рек. / [А. Б. Фодчук, О. М. Стрільців, І. Г. Гаман та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 72 с.

3.5. Посібник за статтею 1 Протоколу №1 – Захист власності / Переклад українською: Олександр Дроздов, Вероніка Плотнікова, Олена Дроздова, Олександр Вінський, Юлія Ісаєва. Рада Європи / Європейський суд з прав людини, 2019. 75 с. URL: <https://www.echr.com.ua/publication/zaxist-vlasnosti-posibnik-zi-st-1-protokolu-1/>

Інформаційні ресурси в інтернеті (інтранеті)

1. Національне агентство з питань запобігання корупції <https://nazk.gov.ua/uk/>
2. Національне антикорупційне бюро України <https://nabu.gov.ua/>
3. Державна прикордонна служба України: www.dpsu.gov.ua
4. Офіційний веб-портал «Судова влада України» <http://www.court.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховного Суду <http://www.scourt.gov.ua>
6. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://www.rada.gov.ua>
7. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua>
8. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
9. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
10. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Модульне середовище [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.9/>>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В тако-

му випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний